	Karta charakterystyki mieszaniny Gatunek: Filament PLA	ID Dokumentu	PLA
		Data wydania	21.08.2017
		Data aktualizacji	23.04.2019
		Strona	1 z 7

1. Identyfikacja substancji / mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

a. Nazwa handlowa produktu	Filament PLA 1,75; Filament PLA 2,85.
b. Nazwa chemiczna produktu	polilaktyd.
c. Zastosowanie	przetwórstwo termiczne w procesie druku trójwymiarowego.
d. Typ chemiczny	tworzywo termoplastyczne
e. Adres producenta	FINNOTECH Sp. z o.o. ul. Kolisty 25 40-486 Katowice
f. Numer telefonu	+48 606 140 096 (pon. – pt. od 9 ⁰⁰ do 15 ⁰⁰ [GMT + 01:00])

2. Identyfikacja zagrożeń

W myśl obowiązujących przepisów (rozporządzenie (WE) nr1272/2008) produkt nie jest sklasyfikowany jako niebezpieczny.

a. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny	nie klasyfikowany.	
b. Elementy oznakowania	symbole/piktogramy:	żaden (-a, -e);
	hasło ostrzegawcze:	żaden (-a, -e);
	zwroty wskazujące na rodzaj zagrożenia:	żaden (-a, -e);
	zwroty wskazujące na środki ostrożności:	żaden (-a, -e).
c. Inne zagrożenia	brak danych	

3. Skład / informacja o składnikach

	Numer CAS	Zawartość
a. Polilaktyd	9051-9-2	92 – 98%
b. Modyfikator udarności		0 – 3%
c. Modyfikator udarności		0 – 2%
d. Barwnik		2 – 3%

Inne informacje: materiał ten może generować pył nie dający się sklasyfikować (PNOG). Według przepisów Departamentu Bezpieczeństwa i Higieny pracy (OSHA), norma dopuszczalnego poziomu narażenia/przeciętnej ważonej w czasie dla pyłów PNOG wynosi 15 mg/m³ dla całości pyłów i 5 mg/m³ dla frakcji mogącej się przedostać do dróg oddechowych. Według przepisów Amerykańskiej Konferencji Rządowych Inspektorów Higieny Pracy (ACGIH), norma wartości progowej/przeciętnej ważonej w czasie dla pyłów wynosi 10 mg/m³ dla wdychanych pyłów i 3 mg/m³ dla pyłów mogących przedostać się do dróg oddechowych.

	Karta charakterystyki mieszaniny Gatunek: Filament PLA	ID Dokumentu	PLA
		Data wydania	21.08.2017
		Data aktualizacji	23.04.2019
		Strona	2 z 7

4. Pierwsza pomoc

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

- a. Kontakt z oczami   bezzwłocznie przepłukać dużą ilością wody przez co najmniej 15 minut, także pod powiekami; bezzwłocznie wezwać lekarza.
- b. Kontakt ze skórą   nie należy spodziewać się szkodliwych skutków w wyniku przypadkowego kontaktu ze skórą; w przypadku kontaktu z gorącym materiałem: po zetknięciu ze skórą bezzwłocznie przemyć obfitą ilością wody; jeżeli podrażnienie skóry nie ustępuje, należy wezwać lekarza.
- c. Spożycie   pić wodę jako środek rozcieńczający; nigdy nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej; nie wywoływać wymiotów bez uprzedniego zasięgnięcia porady medycznej; bezzwłocznie wezwać lekarza.
- d. Wdychanie   przenieść na świeże powietrze; bezzwłocznie wezwać lekarza.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

brak danych.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

brak danych.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Łatwopalność   temperatura samozapłonu: 388°C

- a. Odpowiednie   piana; woda; dwutlenek węgla (CO₂); sucha substancja chemiczna; środki gaśnicze   preferowane są piany odporne na alkohole, jeśli są dostępne; piany syntetyczne ogólnego użytku (takie jak AFFF) lub piany białkowe mogą też być stosowane, ale są one znaczeni mniej skuteczne.
- b. Nieodpowiednie środki gaśnicze   brak danych.
- c. Niebezpieczne produkty   spalanie uwalnia toksyczne dymy Aldehydy, tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂).
spalania
- d. Informacja dla straży pożarnej

Specjalne wyposażenie   podobnie jak w przypadku każdego innego pożaru, stosować odpowiedni ochronne   niezależny aparat oddechowy o ciśnieniowym zasilaniu, z homologacją MSHA/NIOSH lub równorzędną i pełny sprzęt ochronny

W warunkach pożaru   chłodzić pojemnik/zbiornik rozpylony wodą; do schładzania zamkniętych pojemników można stosować mgłę wodną; drobny pył rozproszony w powietrzu może się zapalić; ryzyku zapłonu, po którym następują rozprzestrzenianie się płomienia lub wybuchy wtórne należy zapobiegać poprzez unikanie gromadzenia się kurzu, np. na podłogach i półkach.

	Karta charakterystyki mieszaniny Gatunek: Filament PLA	ID Dokumentu	PLA
		Data wydania	21.08.2017
		Data aktualizacji	23.04.2019
		Strona	3 z 7

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności

- a. Dla personelu nie ratowniczego stosować wymagane środki ochrony indywidualnej; unikać zanieczyszczenia skóry i oczu; unikać powstawania pyłu; usunąć wszelkie źródła zapłonu; zamieść, zapobiegając zagrożeniu poślizgnięcia się.
- b. Dla służb ratowniczych używać odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

nie splukiwać do wód powierzchniowych ani kanalizacji sanitarnej; nie dopuścić aby materiał skażił wody gruntowe.

6.3. Metody i materiału zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

natychmiast oczyścić szufelką lub odkurzaczem; zamieść i zebrać szufelką do odpowiedniego pojemnika w celu utylizacji.

7. Postępowanie z substancjami oraz ich magazynowanie

- a. Bezpieczne postępowanie stosować wymagane środki ochrony indywidualnej; unikać zanieczyszczenia skóry i oczu; niewielkie zagrożenie w przypadku normalnego stosowania w przemyśle lub handlu; pracownicy powinni być chronieni przed możliwością kontaktu ze stopionym materiałem podczas przetwarzania; unikać powstawania pyłu; jeżeli podczas dalszego przetwarzania, użytkowania lub w inny sposób zostaną wytworzone drobne cząstki, mogą powstać w powietrzu zapalne koncentracje pyłu.
- b. Bezpieczne magazynowanie przechowywać w temperaturze nieprzekraczającej 50°C; przechowywać w chłodnym miejscu; brak specjalnych ograniczeń dla przechowywania z innymi produktami.

8. Kontrola zagrożenia / środki ochrony indywidualnej

a. Parametry dotyczące kontroli

Materiał ten może generować pył nie dający się sklasyfikować (PNOC). Według przepisów Departamentu Bezpieczeństwa i Higieny pracy (OSHA), norma dopuszczalnego poziomu narażenia/przeciętnej ważonej w czasie dla pyłów PNOC wynosi 15 mg/m³ dla całości pyłów i 5 mg/m³ dla frakcji mogącej się przedostać do dróg oddechowych. Według przepisów Amerykańskiej Konferencji Rządowych Inspektorów Higieny Pracy (ACGIH), norma wartości progowej/przeciętnej ważonej w czasie dla pyłów wynosi 10 mg/m³ dla wdychanych pyłów i 3 mg/m³ dla pyłów mogących przedostać się do dróg oddechowych.

Ze względów praktycznych powinno się to osiągnąć wykorzystując lokalne odciągi i ogólną instalację wywiewną.

Zapewnić odpowiedni wyciąg wentylacyjny w miejscu tworzenia się pyłu

	<p style="text-align: center;">Karta charakterystyki mieszaniny</p> <p style="text-align: center;">Gatunek: Filament PLA</p>	ID Dokumentu	PLA
		Data wydania	21.08.2017
		Data aktualizacji	23.04.2019
		Strona	4 z 7

b. Kontrola narażenia

- ochrona oczu okulary ochronne z osłonami bocznymi; gogle;
- ochrona skóry i ciała odzież nieprzepuszczalna;
- ochrona dróg oddechowych w przypadku narażenia na pył stosować maskę przeciwpyłową; respirator powinien być wyposażony w filtr przeciwpyłowy; w przypadku przekroczenia limitów narażenia podanych w części 2, konieczne jest zabezpieczenie za pomocą respiratora; przed wybraniem i użyciem należy skonsultować się z inspektorem higieny pracy; w przypadku możliwości niekontrolowanego wydzielenia, nieznanych poziomów narażenia lub jakichkolwiek okoliczności, w których oczyszczający powietrze respirator może nie stanowić odpowiedniego zabezpieczenia, należy zastosować respirator dostarczający powietrze pod ciśnieniem; OSTRZEŻENIE: respiratory oczyszczające powietrze nie zabezpieczają pracowników w warunkach braku tlenu;
- ochrona rąk zapobiegająca ochrona skóry;
- środki higieny unikać kontaktu ze skórą, oczami i ubraniem;
- zagrożenie szczególne pracownicy powinni być zabezpieczeni przed możliwością kontaktu z roztopionym materiałem podczas produkcji.

9. Właściwości fizyczne i chemiczne

- a. Postać włókno.
- b. Zapach słodki (-a, -e).
- c. pH nie dotyczy.
- d. Gęstość 1,25.
- e. Temperatura rozkładu 250°C.
- f. Temperatura samozapłonu 388°C.
- g. Łatwopalność drobny pył rozproszony w powietrzu może ulec zapłonowi.
- h. Rozpuszczalność w wodzie nierozpuszczalny.
- i. Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach nie określono.

10. Stabilność i reaktywność

- a. Reaktywność nie oczekuje się w warunkach normalnego użytkowania.
- b. Stabilność chemiczna substancja stabilna w zalecanych warunkach przechowywania.
- c. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji nie oczekuje się w warunkach normalnego użytkowania.

	<p align="center">Karta charakterystyki mieszaniny</p> <p align="center">Gatunek: Filament PLA</p>	ID Dokumentu	PLA
		Data wydania	21.08.2017
		Data aktualizacji	23.04.2019
		Strona	5 z 7

d. Warunki, których należy unikać	temperatury powyżej 230°C; unikać długotrwałego przetrzymywania materiału w podwyższonej temperaturze; długotrwałe narażenie na wysoką temperaturę spowoduje degradację polimeru.
e. Materiały niezgodne	utleniające; silne zasady.
f. Niebezpieczne produkty rozkładu	spalanie uwalnia toksyczne dymy Aldehydy, tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO ₂).

11. Informacje toksykologiczne

a. Główne drogi narażenia	kontakt z oczami, kontakt ze skórą, wdychanie, spożycie.
b. Toksyczność ostra	w badaniach na zwierzętach nie odnotowano oddziaływania na docelowe narządy wewnętrzne po spożyciu lub kontakcie ze skórą.
c. Efekty miejscowe	pył produktu może działać drażniąco na oczy, skórę i układ oddechowy; cząsteczki materiału, jak inne obojętne materiały, powodują mechaniczne podrażnienie oczu; połknięcie może działać drażniąco na układ pokarmowy, powodować nudności, wymioty i biegunkę.
d. Działania szczególne	może powodować podrażnienie i/lub zapalenie skóry; połknięcie może działać drażniąco na układ pokarmowy, powodować nudności, wymioty i biegunkę; wdychanie pyłu może powodować płytkość oddechu, ucisk w klatce piersiowej, drapanie w gardle oraz kaszel; porażenie wywołane drażniącymi dymami.
e. Toksyczność długoterminowa	w badaniach uczuleniowych skóry, prowadzonych na świnkach morskich, nie powodował reakcji alergicznych skóry.
f. Działanie mutagenne	nie mutagenne w teście AMES.
g. Toksyczność rozrodcza	brak danych o samym produkcie.
h. Działania rakotwórcze	niniejszy produkt nie zawiera substancji rakotwórczych ani potencjalnie rakotwórczych wymienionych w wykazach OSHA, IARC lub NTP.
i. Działanie na narządy docelowe	w badaniach na zwierzętach nie odnotowano oddziaływania na docelowe narządy po spożyciu lub kontakcie ze skórą;
• skóra • spożycie	LD50/skórna/królik >2000 mg/kg LD50/spożycie/szczur >5000 mg/kg
j. Dalsze informacje	brak danych.

	<p style="text-align: center;">Karta charakterystyki mieszaniny</p> <p style="text-align: center;">Gatunek: Filament PLA</p>	ID Dokumentu	PLA
		Data wydania	21.08.2017
		Data aktualizacji	23.04.2019
		Strona	6 z 7

12. Informacje ekologiczne

a. Toksyczność	EC50/72h/algi >1100 mg/l
b. Trwałość i zdolność do rozkładu	ulega naturalnej biodegradacji w warunkach kompostowania przemysłowego.
c. Zdolność do bioakumulacji	nie spodziewa się biokoncentracji lub bioakumulacji.
d. Mobilność w glebie	brak danych.
e. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB	nie dotyczy.
f. Inne szkodliwe skutki działania	brak danych.

13. Uwagi dotyczące utylizacji

Nie wyrzucać do kanalizacji, wody lub zakopywać w ziemi. Wszelkie metody usuwania odpadów muszą być zgodne ze wszystkimi krajowymi i lokalnymi przepisami prawa, które to regulacje mogą się różnić w różnych miejscach. Charakterystyki odpadów oraz zgodność procesu ich usuwania z przepisami prawa leżą wyłącznie w gestii wytwórców odpadów.

W przypadku niewykorzystanego i nieskażonego produktu preferowane opcje obejmują wysłanie do licencjonowanego recyklingu, odzysku, spalarni lub innego zakładu zajmującego się termicznym usuwaniem odpadów.

14. Informacje o transporcie

Stosuje się do: ADR/RID; IMDG; ICAO/IATA; ADN

a. Numer UN	żaden (-a, -e).
b. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	żaden (-a, -e).
c. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	żaden (-a, -e).
d. Grupa opakowań	żaden (-a, -e).
e. Zagrożenia dla środowiska	żaden (-a, -e).
f. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC	żaden (-a, -e).

15. Informacje dotyczące przepisów

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji w mieszaninie

brak danych

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

nie dotyczy

	Karta charakterystyki mieszanej Gatunek: Filament PLA	ID Dokumentu	PLA
		Data wydania	21.08.2017
		Data aktualizacji	23.04.2019
		Strona	7 z 7

15.3. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

(nie zawarto wszystkich – reprezentowane są przepisy selektywne)

wymogi prawne mogą ulec zmianie i mogą się różnić między lokalizacjami; obowiązkiem użytkownika jest upewnienie się, że wszystkie czynności są zgodne ze wszystkimi federalnymi, stanowymi lub regionalnymi oraz lokalnymi przepisami i regulacjami; następujące szczegółowe informacje są podawane w celu przestrzegania licznych krajowych, federalnych, stanowych lub prowincjonalnych oraz lokalnych przepisów i regulacji.

a. U.S. Regulations Sara 313 title III TSCA Inventory List	nie wyszczególniono; wyszczególniono.
b. Lista inwentaryzacyjna Canada DSL	wyszczególniono.
c. Lista EU EINECS	komponenty są zgodne i/lub są wymienione.
d. Japanese inventory (ENCS)	wyszczególniono.
e. Australia (AICS)	wyszczególniono.
f. Koreański inwentarz chemiczny	wyszczególniono.
g. Taiwan Chemical Substance inventory (TCSI)	wyszczególniono.
h. Chińska lista inwentaryzacyjna istniejących substancji chemicznych	wyszczególniono.

16. Inne informacje

Produkt należy przechowywać i używać zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami higieny przemysłowej i zgodnie ze wszystkimi mającymi zastosowanie przepisami prawa. Informacje podane w niniejszym dokumencie oparte są na wiedzy posiadanej w obecnym momencie z punktu widzenia wymogów bezpieczeństwa i zostały przytoczone na podstawie informacji udostępnionych przez producenta/ów składnika/ów. Nie powinny być zatem interpretowane jako gwarancja określonych właściwości.